

Силабус курсу:

МЕДІАКУЛЬТУРА

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Спеціальність:	061
Рік підготовки:	2
Семестр викладання:	осінній
Кількість кредитів ЄКТС:	5.0
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

к. філол. наук, доцент Кошман Ірина Миколаївна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри української філології та журналістики

посада

kosh18@snu.edu.ua	+38-098-60-69-462	Viber за номером телефону	326 ГК, кафедра УФЖ
електронна адреса	телефон	месенджер	консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Метою лекційних занять за дисципліною є дослідити загальні теорії постсучасності та концепції медіакультури для розуміння й аналізу форм актуальної культури, для рефлексії про власний досвід, пов'язаний зі споживанням і виробництвом медіатекстів.

Дати уяву про культурні феномени, процеси й практики інформаційного суспільства, познайомити студентів з методологією їх вивчення, з сучасними критичними теоріями медіа, проблематизувати повсякденне поведіння з «електронними посередниками» – ЗМІ та засобами персональної комунікації.

Метою самостійної роботи за дисципліною є засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача; переорієнтація із лекційно-інформативної на індивідуально-диференційовану, особистісно-орієнтовану форму та на організацію самоосвіти студента; поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Результати навчання:

Знання: Здатність визначати засоби комунікації (медіа); ролі засобів комунікації в процесі формування та динаміки соціально-економічних систем; вплив медіа на специфіку організації мислення, сенсорного апарату та діяльності; знати роботи провідних теоретиків в області теорії та культури медіа.

Вміння: Формулювати основні проблеми культури й соціального життя з точки зору задіяних засобів і технологій комунікації; володіти відповідною термінологією; орієнтуватися в просторі сучасних медіа, розуміти їх значення для професійної діяльності за обраною спеціальністю й для повсякденного життя; працювати з джерелами та літературою з історико-культурологічної

проблематики, оперувати культурологічними категоріями; оперувати культурологічними категоріями, аргументувати свою точку зору в процесі розгляду проблем культури; давати оцінку соціальним і культурним наслідкам використання різних медіа.

Передумови до початку вивчення: Базові знання з філософії, теорії культури, теорії комунікації та масової комунікації. Базові знання з медіаграмотності.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає в розвитку теоретичних уявлень про історію та теорії культури з точки зору мінливих і взаємодіючих засобів комунікації (медіа), в оволодінні підходами до вивчення, аналізу та контекстуалізації сучасних культурних явищ.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним;

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК06. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності;

СК02. Здатність формувати інформаційний контент.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань;

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами;

ПР06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків;

ПР10. Оцінювати діяльність колег з точки зору зберігання та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень;

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук;

ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Феномен медіакультури	денна 2/0/0 заочна 0/0/0	Медіакультура: визначення поняття. Історичність медіа. Включення медіа в культурні контексти. Статус медіа в умовах сучасного інформаційного суспільства. Вплив медіа на культурні тексти та практики.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
2	Вивчення ефектів засобів	денна 2/0/4	Дослідження культурних особливостей і можливостей засобів комунікації. В. Беньямін. М. Маклюен: вплив засобів комунікації на	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	комунікації	заочна 0,5/0/0,5	повідомлення. Революційність медіа. Специфіка «електричних» засобів комунікації. Концепт «глобального села». Характер медіа в умовах постіндустріального / інформаційного суспільства. Е. Тоффлер: «кліп-культура». М. Кастельс: мережеве суспільство. Н. Постман: експансія розважальності в медіа.	Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
3	Знання в медіакультурі	денна 0/0/2 заочна 0/0/0,5	Зміна принципів побудови і способів трансляції знання. «Знання» та «навички». Висока та масова культура в умовах медіа. Проблема експертизи в медіакультурі. Подання знання в сучасному музеї. Віртуальний музей.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
4	Візуалізація культури	денна 2/0/ заочна 0,5/0/0,5	Заміщення письмових кодів аудіовізуальними. Зміна вигляду текстів і практик їх прочитання / перегляду. Повсякденне виробництво та споживання образів. Принципи медійного зору. Культура фрагмента, вплив швидкості подачі матеріалу на повідомлення. Телевізійні повідомлення; кліп; комп'ютерні ігри; кіно.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
5	Соціальність і медіа: мережеве суспільство; кордони приватної сфери	денна 2/0/4 заочна 0/0/0,5	Мережевий принцип соціальної організації. Наддержавний характер мереж. Проблематика локальних систем, що самоорганізуються. Спільноти в інтернеті. Горизонтальні зв'язки, зміна ієрархій, створення своїх спільнот. Приватний простір в інтернеті: особисті сторінки, форуми, блоги. Проблематика свободи та контролю в медіакультурі.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
6	Телебачення. Конструювання реальності на телеекрані	денна 2/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Дослідження телевізійної культури: технології, інститути, повідомлення, аудиторії, ефекти комунікації. Способи вивчення телевізійних повідомлень. Контент-аналіз. Аналіз дискурсу. Побудова інформаційної програми. Конвенції, мови, принципи побудови «реальності» на телебаченні. Віртуальні реконструкції. Реальність відео.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
7	Телебачення. Серіали і ток-шоу	денна 0/0/4 заочна 0/0/0,5	Формули і наративна структура «мільних опер». Типи сюжетів, персонажів, колізій. Зв'язок серіалів з культурним контекстом. Задоволення глядачів: ідентифікація, «передзнання», включеність у тривалу розповідь. «Мелодраматична уява». Ток-шоу на екрані: структура програми, її функції. Подання суспільства самому собі. Конструювання й репрезентація груп соціуму. «Таблоїдне телебачення» та «треш-ТБ» як культурні феномени.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.
8	Радіо: новини та музика	денна 0/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Радіо: специфіка медіа; особливості спілкування з аудиторією. Жанри радіопрограм; мова комунікації. Новинні радіоформи. Музичні FM формати.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

№	Тема	Години (Л/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
9	Кіно у сучасній культурі	денна 2/0/4 заочна 0/0/0,5	Кіно як засіб комунікації. Мови сучасного кіно. Способи аналізу кінофільму. Жанри, наративна структура. Дидактика масового фільму.	Презентації в PowerPoint. Практичні вправи. Аналіз ситуацій. Тести. Індивідуальні завдання.

Рекомендована література

Основна література:

1. Беньямин В. Произведение искусства в эпоху его технической воспроизводимости. Москва, 1996.
2. Бурдые П. О телевидении и журналистике. Москва, 2002.
3. Дьякова Е. Г., Трахтенберг А. Д. Массовая коммуникация и проблема конструирования реальности: анализ основных теоретических подходов. Екатеринбург, 1999.
4. Желтухина М. Р. Тропологическая суггестивность масс-медиального дискурса. Москва, 2003.
5. Кириллова Н. Б. Медиакультура: от модерна к постмодерну. Москва, 2005.
6. Лотман Ю. М. Семиотика кино и проблемы киноэстетики. Таллин, 1973.
7. Маклюэн М. Понимание медиа: внешние расширения человека. Москва, 2003.
8. Медиа. Введение: учебник для вузов / под ред. А. Бриггза, П. Кобли: пер. с англ. Москва, 2005.
9. Назаров М. М. Массовая коммуникация в современном мире: методология анализа и практика исследований. Москва, 2000.
10. Общество и книга: от Гутенберга до Интернета. Москва, 2000.
11. Уэбстер Ф. Теория информационного общества. Москва, 2004.
12. Черных А. Мир современных медиа. Москва, 2007.

Інформаційні ресурси.

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>.
2. Національна бібліотека ім. В. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>.
3. Електронний ресурс розміщення в цифровому репозиторії [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/MySql/>.
4. Система дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodle.snu.edu.ua/>
5. Сайт №2 системи дистанційного навчання СНУ ім. В. Даля – <http://moodlesti.snu.edu.ua/>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	60	20
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	30
Індивідуальна робота	20	30
Залік (тест)	20	20
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90 – 100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

<i>Плагіат та академічна доброчесність:</i>	<p>Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.</p>
<i>Завдання і заняття:</i>	<p>Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.</p>
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	<p>Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.</p>